

Persmededeling

Gereguleerde Informatie

Tussentijdse verklaring van de SIPEF-groep per 30 september 2018 (9m/18)

- Eigen palmolieproductie voor de Groep steeg met 11,5% tijdens het derde trimester, resulterend in een stijging met 8,4% per eind september.
- Sterke stijging van de eigen palmolievolumes vanuit de Indonesische plantages (+11,3%) terwijl ook de productiedaling van het eerste trimester in Papoea-Nieuw-Guinea volledig werd geneutraliseerd (+1,8%).
- Goede oogsten en hoge stocks in de meest belangrijke plantaardige oliën zorgden voor een trimestriële prijsdaling van bijna USD 100 per ton op de contantmarkt voor palmolie, om te eindigen op USD 540 per ton CIF Rotterdam per eind september.
- Aantrekkelijke biodieselproductie, gelinkt aan hogere ruwe olieprijsen, en het bijmengingsprogramma in Indonesië zullen de vraag naar palmolie in het vierde trimester ondersteunen en de voorraden naar het begin van 2019 geleidelijk doen verminderen.
- Op heden heeft *SIPEF* 78% van zijn palmolieproductie voor het jaar 2018 verkocht aan USD 694 per ton CIF Rotterdam, premies inclusief.
- Ondanks stijgende volumes en efficiëntieverbeteringen, zullen de verwachtingen voor blijvend lagere palmolieprijsen in het vierde trimester het recurrente resultaat voor het tweede semester aantasten, waardoor de jaarresultaten voor 2018 aanzienlijk lager zullen uitkomen dan deze van het boekjaar 2017.
- De investeringsprogramma's, kaderend in de expansie in Zuid-Sumatra in Indonesië, worden gestaag verdergezet met reeds 10 278 hectare gecultiveerd in Musi Rawas, terwijl een beperkte herplanting en uitbreiding van Dendymarker reeds aangevat werd.

1. Tussentijds beheersverslag

1.1. Groepsproducties

Groepsproducties								
2018 (in ton)	Eigen	Derden	Q3/18	YoY%	Eigen	Derden	YTD Q3/18	YoY%
	Palmolie	79 700	15 778	95 478	12,99%	217 512	44 168	261 680
Rubber	1 792	0	1 792	5,60%	5 917	0	5 917	-3,33%
Thee	473	0	473	-18,17%	1 658	0	1 658	-5,09%
Bananen	7 262	0	7 262	-0,56%	20 563	0	20 563	-7,02%
2017 (in ton)	Eigen	Derden	Q3/17		Eigen	Derden	YTD Q3/17	
	Palmolie	71 492	13 012	84 504		200 652	45 393	246 045
Rubber	1 697	0	1 697		6 121	0	6 121	
Thee	578	0	578		1 747	0	1 747	
Bananen	7 303	0	7 303		22 115	0	22 115	

Na een uitzonderlijk sterk productiejaar in 2017, waarbij de eigen palmolieproducties van het derde trimester stegen met 12,7%, noteren we voor dezelfde periode in 2018 opnieuw een groei van 11,5%. Deze kwartaalprogressie wordt gedragen door elk van de drie mature productiecentra in Sumatra, Indonesië: de Tolan Tiga-groep (+1,9%), de meer recente UMW/TUM-groep (+11,3%) en de Agro Muko-plantages in Bengkulu (+16,3%). Deze groei is uiteraard het gevolg van de algemeen gunstige klimatologische omstandigheden voor oliepalmen in Sumatra in 2018, maar vooral ook van de efficiëntieverbetering van de jong aangeplante hectaren. In Zuid-Sumatra, waar sinds eind juni alle vruchten van Musi Rawas en Dendymarker in de eigen fabriek worden verwerkt, bedroeg de palmolieproductie voor het derde trimester reeds meer dan 2 000 ton.

Dezelfde trend werd eveneens vastgesteld in de eigen oliepalmarealen in Papoea-Nieuw-Guinea, waar de productie van het derde trimester steeg met 7,8% tegenover dezelfde periode vorig jaar, waardoor de eerder vastgestelde productieverliezen, gevolg van het intense regenseizoen in het eerste kwartaal, thans zijn omgebogen in een volumestijging van 1,8% over de eerste negen maanden van het jaar.

Een meer uitgesproken inhaalbeweging werd vastgesteld voor de producties van de omliggende boeren in Papoea-Nieuw-Guinea, waar een productiestijging van 14,2% in het derde kwartaal de eerder opgelopen verliezen van -31,9% per einde maart, tot op heden, heeft teruggebracht tot -6,2%.

Door de sterke volumegroei van de eigen plantages van 11,5% voor het derde trimester is het gecumuleerde jaarvolume voor de eigen plantages per eind september gegroeid met 8,4%. Deze stijging werd enigszins afgezwakt door de tragere reactiesnelheid van de omliggende boeren op de positieve agronomische omstandigheden, waardoor de totale palmolieproductie voor de Groep met 6,4% stijgt tegenover dezelfde periode van vorig jaar.

Voor onze rubberplantages in Indonesië noteerden we zeer gevarieerde productiecijfers, afhankelijk van de weersomstandigheden en de daarmee gepaard gaande bladwissel. In Noord-Sumatra steeg, na een uitgesproken bladwissel in het tweede kwartaal, de productie opnieuw met 4,4%, maar blijven we gecumuleerd nog wel -16,4% beneden de volumes van vorig jaar. In de plantages van MAS Palembang zijn we tijdelijk geconfronteerd geweest met een zeldzame bladziekte die een langdurige bladwissel heeft veroorzaakt, waardoor de productie met -31,6% gedaald is in het derde kwartaal en met -11,0% gecumuleerd over het jaar. In Agro Muko in Bengkulu, waar de jonge aanplanten nu hogere maturiteit bereiken, was het derde trimester uitzonderlijk goed, met een productiestijging van 45,4%, zodat het jaarvolume reeds 24,5% hoger is dan in dezelfde negen maanden vorig jaar.

De theeplantages in Cibuni, Java, in Indonesië zijn in het derde trimester blijven kampen met wisselende weersomstandigheden die de bladgroei niet bevorderen. We noteren dus een verdere daling van de productie in het kwartaal (-18,2%) en voor het jaarvolume (-5,1%) tegenover dezelfde periode vorig jaar.

De bananenproductie in Ivoorkust was voor het derde kwartaal in lijn met dezelfde periode van vorig jaar. Ondanks de productie-aangroei van de nieuwe uitbreidingen op de plantage Azaguié 2, blijft de totale productie voor de eerste negen maanden toch nog -7,0% onder het volume bereikt in september 2017, waarbij de exportvolumes voor de drie bestaande plantages opnieuw aanzienlijk onder de verwachtingen bleven. Een herstructurering van het management en aangescherpte kwaliteitsnormen bij het oogsten en verpakken moeten hierin verbetering brengen in de volgende maanden.

1.2. Markten

Gemiddelde marktprijzen		YTD Q3/18	YTD Q3/17	YTD Q4/17
<i>In USD/ton</i>				
Palmolie*	CIF Rotterdam	631	719	715
Rubber**	RSS3 FOB Singapore	1 619	2 121	1 995
Thee**	Mombasa	2 653	2 980	2 971
Bananen***	CFR Europa	665	689	684

* Oilworld Price Data
 ** World Bank Commodity Price Data (updated database)
 *** CIRAD Price Data (in EUR)

Op het einde van het derde kwartaal is gebleken dat de productie in Maleisië nog steeds achterblijft op de eerste negen maanden van 2017. Indonesië daarentegen kan in 2018 goede productiecijfers voorleggen, al zijn er tekenen van verzwakking naar het einde van het jaar. Momenteel wordt dit nog gemaskeerd door grote logistieke problemen met volle tanks in de raffinaderijen, met een verzwakking van de fysieke oliemarkt tot gevolg.

De vraag naar palmolie vanuit India kwam traag terug op gang door een, als tegenmaatregel geïmplementeerde, verhoging van de invoerrechten op vloeibare oliën. In augustus en september was er een almaar stijgende trend van de import, maar die kon niet wegnemen dat de Indiase vraag bijna één miljoen ton onder de verwachtingen bleef.

De handelsoorlog tussen de VS en China leidde tot de invoering door China van een heffing van 25% op sojabonen uit de VS, wat de Amerikaanse boeren veel schade toebrengt. Het blijkt zelfs negatief te zijn voor de hele markt van de landbouwproducten en de onzekerheid over de volgende stap weegt op de handel.

De aardolieprijs flirtte enkele keren met het niveau van USD 80 per vat, en doorbrak die grens uiteindelijk aan het einde van september. De gasolieprijs ging mee omhoog en de POGO-spread (het prijsverschil tussen palmolie en gasolie) steeg tot USD 230 op de spotmarkt, en de verwachting is dat die in het eerste kwartaal van 2019 nog steeds USD 180 zal bedragen. Dit stimuleert de vrijwillige bijmenging van biodiesel en we zagen in dat verband biodieselleveringen aan China en Afrika.

In Indonesië toonde de regering eindelijk een sterker voornemen om de doelstelling van 20% biodieselbijmenging te bereiken. De regering-Widodo, die zich meer lijkt te bekommeren om de Indonesische roepia, beperkte de invoer van gewone diesel en maximaliseerde de bijmenging van palmolie in biodiesel. Beide maatregelen zouden gunstig moeten zijn voor de roepia. In de biodieselfabrieken namen de volumes toe, al waren er nog steeds logistieke problemen, die zouden moeten verdwijnen nu de biodieselmarges in de hoogte schieten. Wij verwachten dus dat de productiecapaciteit binnenkort volledig zal worden benut.

Tegelijk waren er zeer grote oogsten van sojabonen en zonnebloemzaden. Deze oliën probeerden marktaandeel te veroveren, wat een negatieve impact op palmolie had.

De palmoliemarkt kreeg flinke klappen en trachtte kopers te vinden met lagere prijzen. De prijs daalde in een rechte lijn van USD 625 per ton CIF Rotterdam naar USD 540 per ton tegen eind september.

Palmpitolie (palm kernel oil of PKO) vocht met kokosnootolie voor zijn deel van de vraag. Maar de recente daling van de prijzen onder USD 1 000 per ton voor beide producten trok voldoende vraag aan, zowel op de spotmarkt als op de termijnmarkt. De PKO-prijs schommelde tussen USD 890 en USD 820 per ton CIF Rotterdam, wat een zeer nauwe prijsvork is in het licht van de recente prestaties.

De rubbermarkt was zeer saai met beperkte prijschommelingen. De meerprijs voor latexkwaliteiten daalde en tijdens de zomer was er een zeer slappe vraag van de consumenten. De Chinese havens beschikken nog steeds over grote voorraden en, aangenomen dat China de groeimotor zou moeten zijn voor de vraag naar rubber, valt er geen grote prijsstijging te verwachten zolang de grote voorraden blijven bestaan. De prijzen voor SICOM RSS3 schommelden tussen USD 1 500 en USD 1 400 per ton.

De theeproductie in Kenia tijdens het derde kwartaal bleef het beter doen in vergelijking met dezelfde periode in 2017. De vraag was echter goed en de prijzen op de veiling van Mombasa, onze referentiemarkt, bleven binnen een smalle vork tijdens het derde kwartaal van 2018.

Door het warme zomerweer en de grote aanvoer van dollar-bananen uit Centraal-Amerika hebben de bananenprijzen op de Europese spotmarkt tijdens de hele zomerperiode onder druk gestaan, maar vanaf de maand september noteert de markt opnieuw stijgende prijzen, gevoed door een hogere consumptie en aan stakingen gerelateerde aanvoerproblemen vanuit Kameroen en Costa Rica.

1.3. Vooruitzichten

1.3.1. Producties

Naar analogie met de voorbije kwartalen, noteren we bij aanvang van het vierde trimester, tegenover dezelfde periode vorig jaar, een blijvende stijging van de productievolumes voor palmolievruchten en palmolie, voor alle plantages van de *SIPEF*-groep. Na een zeer sterke groei in het derde kwartaal, blijven we goede vruchtvorming vaststellen en zijn de vooruitzichten voor de laatste maanden ook positief in de eigen plantages in Papoea-Nieuw-Guinea, zodat onze verwachting voor een aangroei van onze palmoliejaarproductie met minstens 9% gehandhaafd blijft.

Door het groeiend aantal mature hectaren in de ontwikkelingen in Musi Rawas en de geleidelijke normalisatie van de productie in de vorig jaar verworven plantage Dendymarker, noteren we voor het vierde kwartaal weerom stijgende palmolievolumes in de nieuwe uitbreidingszone van Zuid-Sumatra, waar de bestaande verwerkingsfabriek een capaciteitsverdubbeling zal ondergaan in 2019.

Ondanks de tijdelijke productieperikelen in de rubberplantages in MAS Palembang, verwachten wij niet dat de eerder vastgestelde daling van de rubbervolumes zich nog verder zal uitdiepen naar jaareinde en rekenen we op een herstel van de jaarvolumes. Voor de tegenvallende producties in thee in Cibuni in Java daarentegen, blijven de verwachtingen eerder negatief en voor de bananenproductie in Ivoorkust zullen de doorgevoerde maatregelen ter verbetering van de volumes voor export naar Europa vermoedelijk pas begin 2019 hun volle effect kennen, wat zijn rechtstreekse weerslag heeft op de resultaatsbijdrage van deze activiteit voor het lopende jaar.

1.3.2. Markten

Voor palmolie is het momenteel het piekseizoen op productievlak en de voorraden zullen dan ook waarschijnlijk hoog blijven tot het einde van het jaar. Maar de concurrerende prijs van palmolie ten opzichte van alternatieve oliën en in de biodieselmkt zou voldoende vraag moeten aantrekken en daardoor moeten leiden tot een vrij snelle afbouw van de voorraden begin 2019. Er wordt verwacht dat Indonesië het doel van 20% biodieselbijmenging zal bereiken tegen het einde van dit jaar en dat dit percentage volgend jaar waarschijnlijk nog zal stijgen. Maar er lijkt weinig kans te zijn dat Indonesië de nagestreefde 30% zal waarmaken in 2019, aangezien er een capaciteitstekort zou kunnen zijn. Maar aangezien vrijwillige bijmenging rendabel is, verwachten wij dat alle productiefaciliteiten op volle toeren zullen draaien. De biodieselindustrie in 2019 zou zo goed zijn voor een extra afname van 4 tot 5 miljoen ton palmolie.

Met de eerder beperkte productiegroei in 2019 in het verschiet zal deze extra vraag voor biodiesel zeker voldoende steun bieden voor aanzienlijke prijsstijgingen. De negatieve vooruitzichten voor sojabonen zijn meer een verhaal van eiwitten, maar zouden ook palmolie onder druk kunnen zetten. De onzekerheid over de handelsoorlog tussen de Verenigde Staten en China kan onze markten in verschillende richtingen sturen. Anderzijds zou een verdere stijging van aardolie het opwaartse potentieel voor palmolie verhogen. Wij zijn ervan overtuigd dat we in 2019 een veel sterkere palmoliemarkt zullen zien.

De rubbermarkt blijft eentonig en tenzij er zich nieuwe ontwikkelingen voordoen, zal de prijs waarschijnlijk in de huidige nauwe vork blijven schommelen.

De vraag naar thee op de veiling van Mombasa piekt normaal in het vierde kwartaal, maar het toereikende aanbod in Kenia zal de prijsstijging beperken. Wij verwachten dat de theeprijzen binnen bepaalde grenzen zullen blijven schommelen, met lichte stijgingen.

1.3.3. Resultaten

Op heden hebben wij 78% van onze verwachte productievolumes voor palmolie verkocht aan een gemiddelde prijs van USD 694 per ton CIF Rotterdam, premies inclusief, tegenover 95% aan USD 755 per ton CIF Rotterdam op hetzelfde tijdstip vorig jaar.

Ondanks de aanzienlijke verzwakking van de palmoliemarkt in het voorbije kwartaal, blijven wij geleidelijk onze stijgende productievolumes in de markt plaatsen. Gelet op het huidige (USD 535 per ton CIF Rotterdam) en het verwachte prijsniveau voor het vierde trimester, zal de verkoop van de resterende 22% van onze jaarproductie zonder twijfel het tot hiertoe bereikte marktgemiddelde van de verkopen verlagen.

Voor rubber werd op heden 80% van het verwachte productievolume verkocht aan een gemiddelde prijs van USD 1 548 per ton FOB, wat 23,8% lager is dan het bereikte prijsniveau op hetzelfde tijdstip vorig jaar, en beneden de gemiddelde productiekostprijs van onze Indonesische rubberplantages ligt. Ondanks kostenbesparingen, zijn ook hier de verwachte prijsniveaus voor de rest van het jaar dermate laag dat wij verwachten het jaar af te sluiten met een negatieve resultaatsbijdrage voor deze bedrijfstak.

Voor de thee-activiteiten daarentegen noteren wij tot op heden een stijging van de gemiddelde verkoopprijs met 6,5% tegenover dezelfde periode in 2017.

Door de productiestijgingen en de relatieve zwakte van de lokale munten IDR in Indonesië en PGK in Papoea-Nieuw-Guinea tegenover de USD, kunnen de beperkte stijgingen van meststoffen- en dieselprijzen goed onder controle worden gehouden en blijven onze gemiddelde eenheidsproductiekosten, uitgedrukt in USD, stabiel tegenover vorig jaar.

Gelet op de gevoelig gedaalde verkoopprijzen voor palmolie en rubber, verwachten wij dat het recurrente resultaat van het tweede semester 2018 dit van het eerste semester zal benaderen en dat we dus moeten vaststellen dat de recurrente jaarresultaten aanzienlijk lager zullen zijn dan deze van 2017.

1.3.4. Kasstromen en expansie

Ondanks de tijdelijke daling van de palmolieprijzen, blijft *SIPEF*, behoudens de gebruikelijke vervangingsinvesteringen en heraanplant van oudere arealen, vasthouden aan de gestage uitbouw van de palmolie-activiteiten in Zuid-Sumatra, Indonesië, die worden vertegenwoordigd door de Musi Rawas en Dendymarker-projecten.

In Musi Rawas wordt, op de vier concessies gecentraliseerd in drie ondernemingen, de compensatie van gronden, gevolgd door de voorbereiding van het terrein en de aanplant van oliepalmen, succesvol verdergezet. In de eerste negen maanden werden 1 695 hectare bijkomend gecompenseerd en 1 053 hectare netto bijkomend voorbereid voor beplanting of beplant, om een totaal van 10 278 gecultiveerde hectare te bereiken, wat 68,6% is van het totaal van 14 978 gecompenseerde hectare, waarvan voorlopig 2 179 hectare verworven voor aanplanting voor omliggende boeren (plasma) en 12 799 hectare voor eigen ontwikkeling. De palmolievruchtenproductie van de 2 137 volgroeide hectare werd vanaf het derde trimester volledig in onze eigen fabriek verwerkt.

De eerder tijdens het boekjaar aangekondigde bijkomende verworven licenties voor een totaal van 8 641 hectare, die volledig aansluiten bij de bestaande concessies van Agro Muara Rupit (AMR) en Agro Kati Lama (AKL), worden onderworpen aan de procedures voor goedkeuring voor ontwikkeling naar duurzame oliepalmplantages, met beoordelingen door consultants die rapporteren aan de lokale overheden en aan de "Roundtable on Sustainable Palm Oil" (RSPO). De aanvang van de ontwikkeling van deze arealen is voorzien vanaf het eerste trimester van 2019.

Na grondige sanering van de mature aanplanten werd tijdens het derde trimester ook aangevangen met de beperkte heraanplanten van oudere palmarealen van Dendymarker, gelegen tussen de vier concessies van Musi Rawas. Reeds 333 hectare werden vernieuwd, terwijl ook het compensatieproces werd aangevat van een uitbreidingszone van 2 005 hectare, waarvan wij verwachten dat 80% geleidelijk zal kunnen omgevormd worden tot oliepalmplantages.

We kunnen besluiten dat, door de bijkomende verwerving van concessies eerder dit jaar, het pad gevrijwaard is voor de uitbouw van de *SIPEF*-groep naar een onderneming die, in een tijdspanne van 5 jaar, de 100 000 eigen hectare zal benaderen, waarvan op heden 80 000 hectare reeds geplant zijn, en waarvan de supply-base 120 000 hectare zal bereiken.

Vertaling: dit persbericht is verkrijgbaar in het Nederlands, het Frans en het Engels. De Nederlandse versie is de originele en de andere versies zijn vrije vertalingen. We hebben alles wat redelijkerwijs mogelijk is gedaan om verschillen tussen de taalversies te vermijden, maar als er toch verschillen zijn, dan heeft de Nederlandse versie voorrang.

Schoten, 18 oktober 2018

Voor meer informatie, gelieve contact op te nemen met:

* F. Van Hoydonck, gedelegeerd bestuurder (GSM +32 478 92 92 82)

* J. Nelis, chief financial officer

Tel.: +32 3 641 97 00

Fax : +32 3 646 57 05

finance@sipef.com

www.sipef.com (rubriek "investors")

SIPEF is een Belgische agro-industriële groep, genoteerd op Euronext Brussels en is gespecialiseerd in de - als duurzaam gecertificeerde - productie van tropische landbouwgrondstoffen, voornamelijk ruwe palmolie en palmproducten. Deze arbeidsintensieve activiteiten zijn geconcentreerd in Indonesië, Papoea-Nieuw-Guinea en Ivoorkust en worden gekenmerkt door een brede stakeholderbetrokkenheid, die de lange termijn investeringen op duurzame wijze ondersteunt.